

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามความคิดเห็น

ของผู้บริหารโรงเรียนและครูระดับประถมศึกษา

นางสาวสุภรณ์ ปัญชูชาติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2526

๕

ISBN 974-561-830-6

011181

i 18018725

DESIRABLE CHARACTERISTICS OF AMPHOE SUPERVISORS ACCORDING TO
ELEMENTARY SCHOOL ADMINISTRATORS' AND TEACHERS' OPINIONS

Miss Suporn Punyachunh

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1983

หัวข้อวิทยานิพนธ์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารโรงเรียนและครูระดับประถมศึกษา

โดย

นางสาวสุภรณ์ บัญญูชูณฑ์

ภาควิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิตรวัลย์ ไก่วิทวตี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ มุขนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ศาสตราจารย์อำไพ สุจริตกุล)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้อมศรี เกท)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิตรวัลย์ ไก่วิทวตี)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ข้อมูลทำโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นหญิงมากกว่าชาย ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอายุระหว่าง 26 - 30 ปี และมีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 6 - 10 ปี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูระดับประถมศึกษา มีดังนี้

1. ด้านความรู้ ศึกษานิเทศก์อำเภอควรมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรประถมศึกษา และมีความรู้ในวิธีการวัดผลและประเมินผลการศึกษา
2. ด้านทักษะ ศึกษานิเทศก์อำเภอควรมีความสามารถในการนิเทศการศึกษา และการให้คำปรึกษาแก่ครูเป็นอย่างดี
3. ด้านมนุษยสัมพันธ์ ศึกษานิเทศก์อำเภอควรยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
4. ด้านการเป็นผู้นำ ศึกษานิเทศก์อำเภอควรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
5. ด้านความเชื่อมั่นในตัวเองและเป็นตัวของตัวเอง ศึกษานิเทศก์อำเภอควรกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล มีสัจจะและซื่อตรง
6. ด้านบุคลิกภาพ ศึกษานิเทศก์อำเภอควรมีความขยันขันแข็งและกระตือรือร้นในการทำงาน
7. ด้านความประพฤติทางศีลธรรมและจริยธรรม ศึกษานิเทศก์อำเภอควรมีความซื่อสัตย์สุจริต มีความซื่อสัตย์ และรักษาความลับของครูและเพื่อนร่วมงาน
8. ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ศึกษานิเทศก์อำเภอควรมีการยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรู้จักรักษาความลับของทางราชการ

ข้อเสนอแนะ

1. ศึกษานิเทศก์อำเภอโดยทั่วไป ควรจะได้พิจารณาคุณลักษณะของตัวเอง และพยายามปรับปรุงให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านต่าง ๆ ทุก ๆ ด้าน

2. การคัดเลือกบุคคล เพื่อทำหน้าที่นี้เทศาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงาน
 การประถมศึกษา หรือสำนักงานเขตการศึกษาผู้ซึ่งมีหน้าที่ในการคัดเลือกศึกษานิเทศก์อำเภอ
 การจะได้อิทธิพลจากลักษณะของผู้ที่จะออกไปนี้เทศา คำนต่าง ๆ คือ คำนความรู้ คำนทักษะ
 คำนมนุษยสัมพันธ์ คำนการเป็นผู้นำ คำนความเชื่อมั่นในตัวเองและเป็นตัวของตัวเอง คำน
 บุคลิกภาพ คำนความประพฤติทางศีลธรรมและจริยธรรม และคำนการเป็นพลเมืองดีในสังคม
 ประชาธิปไตย ๒๑๙ ๘๖

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

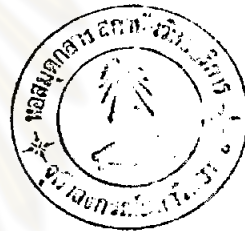
Thesis Title   Desirable Characteristics of Amphoe Supervisors
According to Elementary School Administrators'
and Teachers' Opinions

Name   Miss Suporn Punyachunh

Thesis Advisors   Assistant Professor Pitrawan Kowitwathi
Assistant Professor Amornchai Tuntimeth, Ph.D.

Department   Elementary Education

Academic Year   1982

ABSTRACT

Purpose of the Research :

The purpose of this research was to study the desirable characteristics of Amphoe supervisors according to elementary school administrators' and teachers' opinions.

Research Procedures :

The sample involved in the study consisted of 122 school administrators and 506 teachers in elementary schools under the Auspices of Nakhon Pathom, Samut Sakhon, Samut Prakarn, Nonthaburi and Pathoomthane Office of Provincial Primary Education.

The instrument used in this study was a set of questionnaires concerning the opinions of the school administrators and teachers in 8 desirable characteristics of Amphoe supervisors. They were

knowledge, skills, human relationship, leadership, self - confidence and self - reliance, personality, morality and good citizen in democratic society. Total of 680 copies of the questionnaires were sent out ; 628 copies (92.35 percent) were received back.

The data collected was analyzed by using percentage, mean and standard deviation.

Results :

The status of the responders was found that they were more females than males. Most of them had bachelor degrees in education and they were between 26 to 30 years of age. Most of their teaching experiences were between 6 to 10 years.

The desirable characteristics of Amphoe supervisors according to elementary school administrators' and teachers' opinions were as follows.

1. Knowledge characteristic : Amphoe supervisors should know and understand the elementary curriculum and the method of evaluation and measurement.

2. Skill characteristic : Amphoe supervisors should be able to supervise and advise the teachers well.

3. Human relationship : Amphoe supervisors should accept the opinions of the others.

4. Leadership : Amphoe supervisors should have creative thinking.

5. Self - confidence and self - reliance : Amphoe supervisors should have reasonable thinking, truth and trust.

6. Personality : Amphoe supervisors should be diligent and active.

7. Morality : Amphoe supervisors should be honest, fair and should keep teachers' and colleagues' secrets.

8. Good citizen in democratic society : Amphoe supervisors should be honest to the nation, the religion and the king institutes and keep civil service's secrets.

Recommendations :

Based on the above findings, the recommendations can be as follows :

1. The general Amphoe supervisors should consider self - characteristics and try to improve themselves in order to have the desirable characteristics in various aspects.

2. Recruiting persons on duty to supervise the elementary school teachers, the Auspices of Office of Primary Education should consider these characteristics : knowledge, skills, human relationship, leadership, self - confidence and self - reliance, personality, morality and good citizen in democratic society.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี เพราะความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์พิตรวัลย์ โกวิทาทิ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัย ที่ได้กรุณาชี้แนะ ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนตรวจและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิตรวัลย์ โกวิทาทิ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ อย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไข แบบสอบถาม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สังข์ อุทรานันท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรยอค และผู้ช่วยศาสตราจารย์รุจิระ สุภรณ์ไพบูลย์ ที่ได้ให้คำแนะนำต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย และขอขอบคุณอาจารย์วิรัช ธรรมแสง และหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ศึกษาพิเศษอำเภอ ตลอดจนผู้บริหารโรงเรียน และครูระดับประถมศึกษา ในอำเภอเมืองนครปฐม สามพราน ดอนตูม เมืองสมุทรสาคร กระทุ่มแบน เมืองสมุทรปราการ บางพลี เมืองนนทบุรี ปากเกร็ด บางกรวย เมืองปทุมธานี ลาดหลุมแก้ว สามโคก และธัญบุรี ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่าน ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

สุภรณ์ บัญญุชุลห์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
รายการตารางประกอบ	ต
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย	8
ความจำกัดของการวิจัย	8
คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย	8
ประโยชน์ของผลการวิจัย	9
ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
ความหมายของการนิเทศการศึกษา	12
ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา	13
หลักการนิเทศการศึกษา	15
กระบวนการในการนิเทศการศึกษา	21
แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์	23
คุณลักษณะของศึกษานิเทศก์	26
ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย	42
	ตัวอย่างประชากร	42
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	44
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	46
	การวิเคราะห์ข้อมูล	47
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	47
4	การวิเคราะห์ข้อมูล	49
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ	73
	สรุปผลการวิจัย	74
	อภิปรายผลการวิจัย	78
	ข้อเสนอแนะ	86
บรรณานุกรม	.....	87
ภาคผนวก	.....	92
ประวัติผู้เขียน	.....	108

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนอำเภอที่สุ่มตัวอย่างได้	42
2	จำนวนโรงเรียนที่สุ่มตัวอย่างได้	43
3	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและที่ได้รับคืน	46
4	เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม	50
5	วุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	51
6	อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	52
7	ประสบการณ์ในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม	53
8	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู ต่อ คุณลักษณะของศึกษานิเทศก์อำเภอด้านความรู้	54
9	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู ต่อ คุณลักษณะของศึกษานิเทศก์อำเภอด้านทักษะ	57
10	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู ต่อ คุณลักษณะของศึกษานิเทศก์อำเภอด้านมนุษยสัมพันธ์	58
11	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู ต่อ คุณลักษณะของศึกษานิเทศก์อำเภอด้านการเป็นผู้นำ	60
12	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู ต่อ คุณลักษณะของศึกษานิเทศก์อำเภอด้านความเชื่อมั่นในตัวเอง และเป็นตัวของตัวเอง	62
13	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู ต่อ คุณลักษณะของศึกษานิเทศก์อำเภอด้านบุคลิกภาพ	63
14	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู ต่อ คุณลักษณะของศึกษานิเทศก์อำเภอด้านความประพฤติทางศีลธรรม และจริยธรรม	65
15	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู ต่อ คุณลักษณะของศึกษานิเทศก์อำเภอด้านการเป็นพลเมืองดีใน สังคมประชาธิปไตย	67

ตารางที่

หน้า

16	ความคิดเห็นทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับคุณลักษณะ ของศึกษานิเทศก์อำเภอ	69
17	ความคิดเห็นทั่วไปของครูเกี่ยวกับคุณลักษณะของศึกษา- นิเทศก์อำเภอ	71

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย